

Basın Kiti

FERAHFEZA

SHIPS

yazan ve yöneten:

ELİF REFİĞ

sinopsis

Baskıcı babası Raif ve iş bitirici arkadaşı Kısmet'le Tuzla tersane bölgesinde tedarikçi olarak çalışan Ali, 20 yaşında hayalci bir gençtir. Denize açılan gemileri imrenerek seyrederken uzakta bir yerlerde kendisi için daha güzel bir hayat olduğuna inanır.

Babasının isteklerini gönülsüzce yerine getiren Ali tesadüflere anlam yüklemeyi ve onu daha mutlu edecek bir hayata dair işaretler toplamayı alışkanlık haline getirmiştir. Bir gece Kısmet'le sıklıkla zaman geçirdikleri tepelik alanda şehri başka bir açıdan görmek için bir kulenin tepesine tırmanır. Çevreye bakınırken karşıdaki yıkık duvarda yarım yapılmış bir gemi grafitisi gören Ali bunun çok önemli bir işaret olduğuna inanır. Bu grafitiyi yapan kişiyi bulmalıdır. Bu kişi ona bu diyarlardan gideceği yolculukta eşlik edecektir.

biyografi

ELİF REFİĞ

Elif Refiğ 2003'te Boğaziçi Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra 2009'da sinema yüksek lisansını New York'taki Columbia Üniversitesi'nde tamamladı. Adanmış Detaylar isimli uzun metrajlı senaryosu, 2500 proje arasından seçilerek 2004 Sundance Enstitüsü Senaryo Seminerleri için finale kaldı. 2005 yılında Esperanza Starring isimli senaryosuyla katıldığı Goethe Enstitüsü senaryo yarışmasını kazandı. Yurtiçi ve yurtdışında çeşitli festivallerde gösterilen Esperanza Starring, Amerika'da tüm yüksek lisans sinema okulları arasında yapılan Gestures of Reconciliation yarışmasında üçüncülük ödülü aldı. Elif Refiğ, 2004 ve 2007 yıllarında olmak üzere toplam iki kez Amerika'daki Sinema Sanatları ve Bilimleri Akademisi Bursu'na layık görüldü. 2007 yılında Columbia Üniversitesi ve Kodak'tan aldığı diğer bir bursla, Three Bodies isimli filmi tamamladı. Columbia Üniversitesi'nde 2006 ve 2007 yıllarında yarı zamanlı senaryo dersi de veren Elif Refiğ, 2008'de Hollywood Basın İştiraki tarafından Amerika'daki film öğrencilerine verilen 'En İyi Yabancı Yönetmen' ödülü ve Kodak'tan aldığı yapım desteğiyle Erkek Adam isimli tez filmi çekti. Film aynı zamanda Açık Toplum Enstitüsü ve Los Angeles'taki Caucus Vakfı'ndan da destek aldı.

Ferahfeza isimli ilk uzun metrajlı projesi ile Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan senaryo geliştirme ve yapım desteği alan Elif Refiğ, filmin çekimlerini 2011 sonbaharında tamamladı. Ferahfeza 2010 senesinde Köprüde Buluşmalar Ortak Yapım Platformu ve 2011 yılında Karlovy Vary film Festivali Yapım Aşamasındaki Filmler seçkisinde yer aldı. Ferahfeza Nisan 2012'de İstanbul Film Festivali Ulusal Yarışma Bölümü'nde gösterilmiştir.

yönetmenin görüşü

90'lı yıllara denk gelen ilk gençlik dönemim Türkiye'nin sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda bir taraftan dışarı açılıp dünyaya entegre olmaya çalışırken diğer taraftan da değerlerini ve kültürünü bozulmaktan korumaya çalıştığı bir süreçti. Şimdi 30'lu yaşlarını yaşayan bu nesil doğru ve yanlışın netliklerini kaybettiği bir dönemde büyüdü. Bunun sonucu olarak ister istemez anne babalarımızdan farklı olduk ve yoğun belirsizlik ve arayış hislerini hep içimizde taşıdık. Biz, bizden öncekiler gibi mecburiyet veya ihtiyaç kaynaklı bir uzaklaşmanın yerine, daha varoluşçu ve dünyayı keşfe yönelik bir uzaklaşmayı temsil ediyoruz. Şimdi ise bütün ideolojilerin çöktüğü ve daha iyi bir dünyaya dair umudun sarsıldığı bir dönemde yaşıyoruz. Ferahfeza, insanın kurduğu hayalin peşinden giderken, bu hayali gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceğinden bağımsız olarak yaptığı yolculuğun onu büyüten, geliştiren ve değiştiren gerçeklik olduğunu savunan bir hikaye. Eda ve Ali'nin hikayesi, genç nesilleri cesarete, meydan okumaya ve hayal kurmaya davet ediyor.

Ferahfeza karakterlerine yakından bakan, onların kaygılarını, korkularını, ümitlerini ve mücadelelerini genç olmuş herkes için tanıdık kılan bir hikaye. Bu filmin 'rüyasında gördüğü gemiyi arayan Ali ve yeni tanıştığı Eda'nın bu gemiyi bulma hikayesi' şeklinde özetlenebilecek konusunun, anladığımız anlamda gerçeklikle ilgisi olduğunu söylemek güç. Fakat Ali sadece Eda'yı değil bizi de o gemiyi fiziksel olarak aramanın tek çaresi olduğuna ikna ediyor. Bunu yaparken bizi de kendimiz için tanımladığımız mantıklı, gerçek, doğru olan, yapılması gereken gibi kavramları sorgulamaya zorluyor. Bu filmin zaman zaman uykudan uyanır uyanmaz yaşadığımız esriklik veya gördüğümüz bir rüyadan sonra uyanmamıza rağmen kendimizi hala rüyanın dünyasında zannetmemiz kadar özel bir gerçeklik hissi olduğunu düşünüyorum. Ferahfeza'nın, izleyiciyi bilincinin uzun süredir kullanmadığı noktalarına yönlendirerek, onun geçmişiyse yeniden ilişki kurmasına ve yaşadığı hayatı sorgulamasına sebep olacağını umuyorum.

elif refiğ ile söyleşi

Film, Tuzla'daki tersaneler bölgesinde geçmesi, sosyal gerçekçi bir sinema dili beklentisi yaratabilir, ancak siz tersine lirik ve rüya-vari bir dille anlatıyorsunuz hikayenizi. Bunun ardında Türkiye sinemasındaki önkabulleri yıkmaya yönelik bir niyet var mı?

Ferahfeza'nın görsel dilini kurarken filmin tematik anlamda ana çatışmasını destekleyecek mekanlar seçmeye özen gösterdim. Esneklikten uzak malzemelerle kurulmuş, rutine dayalı iş akışı olan, belirli bir korkutuculuk ve kapalılık hissine rağmen açık denizlerin yanında konumlanmış Tuzla tersane bölgesinin karakteri, Ali ve Eda'nın benzer özellikler taşıyan gündelik hayatlarıyla ortaklık gösteriyor. Ali ve Eda bu ortamın içinde, gene bu ortamın onlara tanıştırdığı, açık denizlerle birincil elden bağlantısı olan bir rüyanın peşinden gidiyorlar. Bir rüyayı, rüya görmeyi meşru saymayan fakat buna imkan sağlayan bir ortamda inatla takip ediyorlar. Orta ölçekli kadrajların ağırlıklı olduğu ve oyuncularını takibe dayalı kamera kullanımı zaman zaman onları bu mizansene gömüp kaybediyor, fakat inatla bundan sıyrılıp kendilerini tekrar kameraya gösteriyorlar. İnat ve inanç onların en belirgin özellikleri.

Ferahfeza'nın zamansal ve mekansal referansları bilinçli olarak muğlak konumlandırıldı. Hikaye herhangi bir şehrin herhangi bir endüstriyel bölgesinde, 1990-2012 aralığında geçiyor olabilir. Özellikle Tuzla gibi dünya teknolojisine tam olarak ayak uyduramamış endüstriyel mekanların böyle bir zamansızlık ve mekansızlık hissini kendi içinde barındırdığını düşünüyorum.

Ferahfeza'nın izleyicide bırakmasını arzu ettiğim his bazen gördüğümüz bir şeyin bir an geçen gece rüyamızda olduğunu düşündüğümüz, ya da bizi çok etkileyen bir rüyadan uyandıktan hemen sonra gerçekliği tam olarak algılayamadığımız esriklik duygusuna yakın. Buna hizmet edecek bir film dünyası kurmak tek niyetimdi. Türkiye sinemasında son dönemde, özellikle ilk filmi yapan yönetmenlerde hikayeyi mekanın ilk çağrışımları üzerinden kurmak gibi bir eğilim olduğu doğru. Bunu yıkmak gibi bir niyetim yok. Fakat sinemanın her türlü dünya yaratımına olanak tanıyan bir sanat oluşu ve mekanların hikayelere göre bambaşka karakterlere bürünebilmesi beni her zaman büyülemiştir.

Ferahfeza, bir kaçış hikayesi. Romantik aşkın, bir kaçış arzusunu de barındırdığı, hatta belki bundan kaynaklandığına dair bir cümlesi var filmin. Sizin açınızdan aşk mı filmde daha belirleyici oldu, yoksa arzusu mu?

Ferahfeza bir kaçıştan ziyade bir arayış hikayesi. Ali'nin kime veya neye olduğunu bilmediği bir hasretlik hissi var. Sosyal normların ve çevresel faktörlerin belirlediği personasının ötesinde gerçekten kim olduğunu sorguluyor. Ruhuyla bağ kurabileceği, detayların derinliklerine inebileceği daha iyi bir hayatın peşinden gitme ihtiyacı hissediyor. Ali koşulsuz güvenin ve bütünlüklü aidiyetin varlığına inanan bir karakter. Arayışını zorunluluk değil inanç motive ediyor. Aşkın farklı tanımlarındaki ortaklık kahramanın karşılaşılan bütün zorluklara rağmen ulaşacağı yerde insanın dünya düzeniyle tanışmadan önceki masumiyeti bulacağına dair inancını hiç yitirmemesidir. Bu izlek değişik coğrafyalarda yapılan ilahi aşk tanımlarında da mevcuttur. Ali ve Eda arasındaki romantik aşk, arayışlarının amacı somut anlamda muğlaklaştıkça güçleniyor. Aşklarına inanmak yola inanmak anlamına geldiği sürece yoldan ve birbirlerinden vazgeçmiyorlar. Böyle bakıldığında Ferahfeza'nın aşkı ve aşk arzusunu birbirinden ayrı konumlandığını düşünmüyorum.

Film için romantik punk tanımını kullanıyorsunuz. Yıkıcılık ve isyanı da içine alan punk estetiği, bu kadar endüstriyel bir ortamda romantik bir hikaye anlatmanın zorunlu olarak beraberinde getirdiği birşey mi?

Ferahfeza punk ideolojilerinin ortak meselelerini irdeleyen bir tematik altyapıya sahip. Punk'ın ortaya çıkışıyla ilgili olarak, kişisel özgürlük talebi, yerleşik düzen karşıtlığı, otoriteye başkaldırı, kendiliğinden harekete geçme yetisini yüceltme gibi temalardan bahsedebiliriz. Ferahfeza'nın karakterlerinin iç ve dış çatışmaları ve bunlarla başa çıkma biçimleri bu anlamda punk ideolojilerle kardeş. Filmin geçtiği endüstriyel ortamların

köşeli estetiği statükocu bir anlayışın çağrışımlarını taşıyor. Gündelik hayatlarındaki sıkışmışlıkla mücadele eden karakterleri böyle bir mizansenin içinde serbest bırakınca isyan kendiliğinden baskın özellik olarak ortaya çıkıyor. Diğer yandan naif karakterlerinden ve çocuksu heyecanlarından asla ödün vermedikleri için, ortak isyanları onları romantik düzlemde birbirlerine yaklaştırıyor. Beraber isyan ediyor oldukları bilgisinin biricikliği, isyanlarının doğasına yapıcı bir katman ekliyor. Böyle bakıldığında Ferahfeza için kullandığım romantik-punk tanımının farklı coğrafyalarda ve farklı ideolojiler çevresinde gelişen yoldaşlık hikayelerinden daha punk veya daha romantik değil.

Romantik aşk ve isyan duygusu arasında da bir ilişki kuruyor film. İsyankar ama naif erkek çocuğunun yanında daha karamsar ve yıkıcı bir isyan duygusu taşıyan bir kız çocuğu var. Kadın-erkek ilişkisi şekillendiren bu dengenin, karakterlerin kişiliklerinin ötesinde bir anlamı var mı sizin için?

Eda ve Ali'nin ortak özellikleri savaştı karakterler olmaları. Hayal etme haklarını kullanmak isterlerse çevrelerindeki herkesin onları terk edeceğini veya onlara saldıracağını biliyorlar. İçlerindeki savaştı bu bilgiye karşı ayaklanıyor. Terk edilmeyi ve saldırıya uğramayı göze alır hale geliyorlar. İkisi bu süreci farklı deneyimliyor. Karakterleri oluştururken onların cinsiyetlerini, en azından bilincim dahilinde, hiç göz önüne almadım. Senaryo sürecinde bir noktada bunu düşünme ihtiyacı hissettiğimde, cinsiyete atfedilen sosyal kodlar film dünyasında tersten çalıştıkça, karakterlerin zenginleştiğini fark ettim. Ali ve Eda'nın savaştı karakterlerini, kendi içlerinde konuşan karşı cinsten oluşturdum. Böylece birbirleriyle konuştuklarında, aslında kendi savaştılarıyla konuşuyorlar.

oyuncular

ali UĞUR UZUNEL
eda M. SITARE AKBAŞ
raif MERT ASUTAY
kısmet HÜSEYİN SEVİMLİ
mahmut abi SIRRI SÜREYYA ÖNDER
hakan SERKAN ALTINTAŞ
tayfa ÖZER ARSLAN
baba YAVUZ SEPETÇİ
anne ŞEBNEM KÖSTEM
haluk RIZA AKIN
seks shop satıcısı ENGİN HEPİLERİ
pınar PINAR GÖK

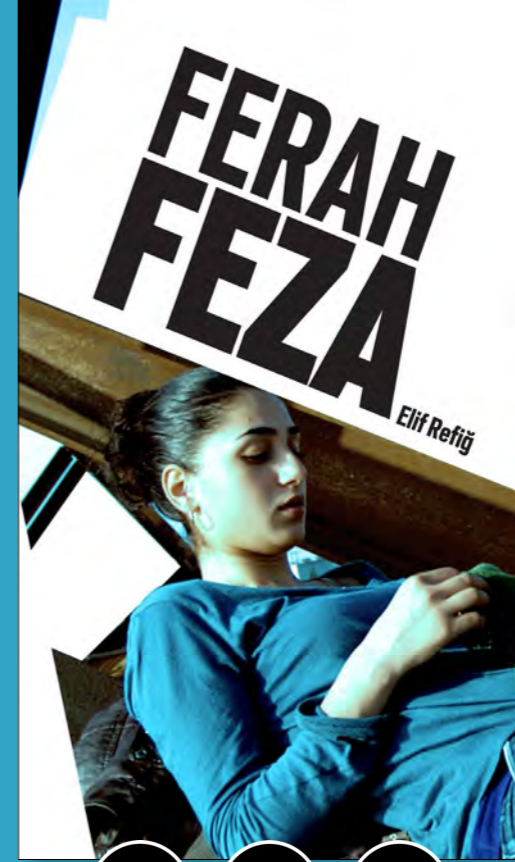
görüntü yönetmeni TÜRKSOY GÖLEBEYİ
kurgu EVREN LUŞ, WEI-HSIN YANG
müzik OKAN KAYA & AHMET KENAN BİLGİÇ
ses kayıt MURAT ÇELİKKOL, SERTER ALKAYA
sanat yönetmeni ÇAĞRI AYDIN
yazan ve yöneten ELİF REFİĞ
genel koordinatör AKSEL KAMBER
yapımcı ELİF REFİĞ, MEHMET BETİL
yapım şirketi MUHTELİF YAPIMLAR

poster tasarım ESER YAZICI
basın kiti ve web sitesi tasarım KAAN AYDOGMUS

muhtelif yapımlar

MATRİS
MÜHENDİSLİK

fragmanı izlemek için yukarıdaki resme tıklayın...

info@ferahfezathemovie.com
info@muhtelifyapimlar.com

www.ferahfezathemovie.com
www.muhtelifyapimlar.com
www.facebook.com/FerahFezaShips

FERAHFEZA SHIPS

yazan ve yöneten:
ELİF REFİĞ

Bırakıp giden kadar, peşinden gitmeyenin
de kabahati var.

www.ferahfezathemovie.com
www.muhtelifyapimlar.com
www.facebook.com/FerahfezaShips